

Vad innebär IT-propositionen?

Bild:Getty Images

Regeringens IT-politiska strategigrupp

Internetdagarna 24-25 okt 2005

Upplägg för presentationen

- **Inledning, Maria Häll**
- **Delmål Kvalitet, Torbjörn Skarin**
- **Delmål Hållbar Tillväxt, Hedvig Landahl**
- **Delmål Tillgänglighet och säkerhet, Patrik Fältström**
- **Förtroende, Maria Häll**
- **Samordning, Maria Häll**
- **Det fortsatta arbetet, Ylva Hambræus Björling**

Strategigruppens input i arbetet

- **Input från strategigruppens arbetsgrupper (slutrapporter)**
 - Infrastruktur och bredband
 - Telekombranschens främjande
 - IT i skola och lärande
 - IT i vård och omsorg
 - IT och kultur
 - (IT och ett hållbart samhälle – ny arbetsgrupp)
- **Rundabordssamtal och seminarier, exempel:**
 - Digitalisering av kulturarv/ABM
 - Digitala klyftor
 - Framtidens radio
 - IT och funktionshinder
 - IT och tillväxt (2 samtal)
 - Förtroende till IT
 - Patentfrågan
 - Digital konst och kultur

Strategigruppens arbetsmetod

- Löpande dialog med berörda departement i olika sakfrågor rörande IT politik
- Rådgivande till ITFoU-enheten och andra enheter inom RK kring IT-politik, behov av insatser (utredningar, analyser), bidra till helhetssyn
- Dialog med politiska ledningen kring IT politik och framtidsvisioner
- Rådgivande till sr Ulrica Messing och regeringen i IT politiska frågor

Bakgrund till IT-propositionen

- Snabb teknisk utveckling innebär omvälvande samhällsförändringar, där länder, samhällen, människor och marknader knyts allt tätare samman
- IT och teknisk utveckling är viktiga byggstenar för tillväxten i Sverige
- Infrastruktur och IT är ett politikområde som påverkar alla andra politikområden
- Detta kräver en gemensam bild/gemensamma visioner samt samordnad och aktiv politik för informationssamhället

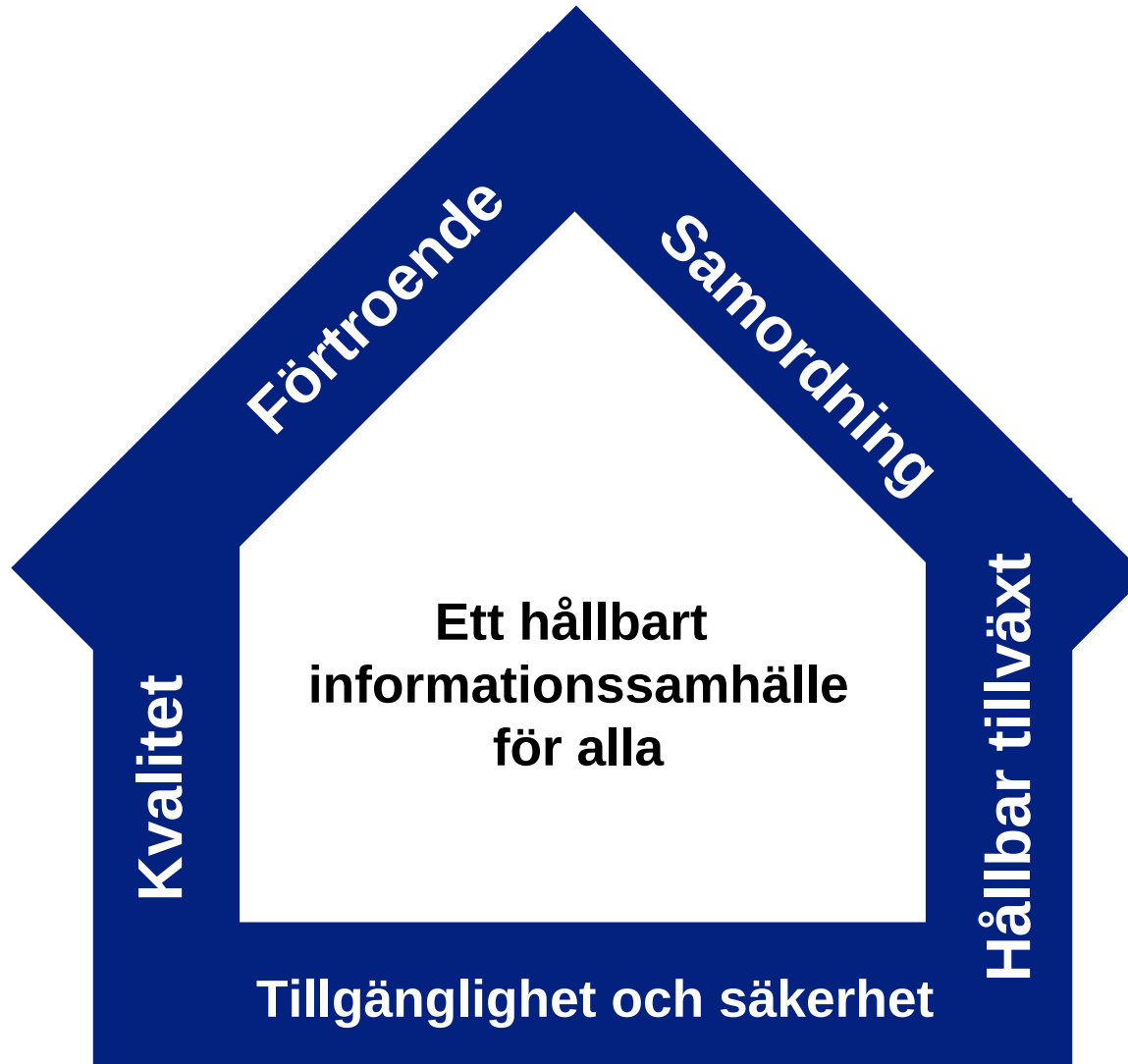
IT-politikens avvägningsproblem

Marknadsstyrning	Politisk styrning
Europa	Sverige
Infrastruktur (hård/mjuk)	Tjänster/nytta
Näringsfrihet	Reglering för att få konkurrens och säkerhet
Yttrandefrihet	Reglering mot viss typ av innehåll, integritetsfrågor
Generellt ökad tillgång	Fokus på vissa målgrupper
"Låt hundra blommor blomma"	Gemensamma standards, samordning, kraftsamling

Inriktning och innehåll i IT-prop

- Beskrivning av det arbete som har gjorts sedan förra propositionen och de åtgärder som regeringen föreslår skall initieras
- Fokus på infrastruktur vidgas till fokus också på behov, nytta och utveckling av verksamheten
- Alla departement delaktiga

Byggstenar i IT-propositionen (mål/delmål/förutsättningar)

Delmål 1, kvalitet

IT skall bidra till förbättrad livskvalitet och till att förbättra och förenkla vardagen för människor och företag

Detta innebär att:

- **stödja utvecklingen av offentliga e-tjänster för enskilda och gentemot företag**
- **stödja användandet av IT för vissa grupper, tex de med funktionshinder och äldre**
- **undanröja eventuella hinder och skapa infrastrukturella förutsättningar för användning av privata e-tjänster**

Delmål 1, kvalitet

Några förslag kopplat till vård och omsorg

- Arbetet med en nationell patientöversikt är prioriterat
- Anpassning av de lagar som reglerar informationshantering och vårddokumentation för en effektivare användning av IT
 - Patientdatautredningen
 - Ny proposition om läkemedelsförskrivning

Delmål 1, kvalitet

Några förslag kopplat till funktionshinder

Särskilda åtgärder bör vidtas för att öka delaktigheten för personer med funktionshinder.

- **Post- och telestyrelsen (PTS) bör ges i uppdrag att fortsätta arbetet med**
 - en servicecentral för dövblinda och synskadade personer.
 - försök kring mobila bredbandstjänster för personer med funktionshinder
- **Talboks- och punktskriftsbiblioteket bör utreda möjligheterna till ett nationellt digitalt distributionssystem för personer med läshandikapp**

Delmål 1, kvalitet

Några förslag kopplat till skola och utbildning

- Målen i läro- och kursplaner återspeglar inte de kompetenskrav som informationssamhället ställer, vilket bör beaktas vid en framtida revidering av läro- och kursplaner.
- Informationsteknikens ställning inom lärarutbildningen bör stärkas
- Myndigheten för skolutveckling bör få i uppdrag att utforma ett stöd för samarbete mellan offentliga och privata aktörer

Delmål 2, hållbar tillväxt

- **IT skall användas för att främja hållbar tillväxt**
 - Branschsamtal
 - Tjänstestrategi för det mobila samhället
 - Stöd till den nationella kampanjen Välj IT, riktad till gymnasieelever, för att stimulera intresset för IT-relaterade utbildningar
 - En handlingsplan bör utarbetas med åtgärder för att öka jämställdheten i IT-branschen
 - Ekonomiskt stöd till IT-kompetensutveckling i små och medelstora företag bör ges för att öka företagens användning av e-handel i syfte att öka konkurrenskraft, innovationer och tillväxt
 - Utvecklingen av IP-telefoni bör följas noga. Post- och telestyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten att nå nöd-nummer 112.

Delmål 3, tillgänglighet och säkerhet

- **En effektiv och säker fysisk infrastruktur skall finnas tillgänglig i alla delar av landet.**
- **Frågan om ett säkrare Internet bör prioriteras. Statens möjligheter att följa utvecklingen av Internet bör förbättras. En strategi för ett säkrare Internet i Sverige bör utformas.**
- **Tillgängligheten till fysisk infrastruktur bör utredas.**

Delmål 3, tillgänglighet och säkerhet

- Regeringen avser att följa utvecklingen beträffande överklaganden av beslut enligt LEK noga. En utredning bör tillsättas för att utreda och lämna förslag till åtgärder som, med beaktande av rättssäkerhetsaspekter, kan effektivisera beslutsprocessen och korta tiden fram till dess att beslut enligt lagen vinner laga kraft.
- Samhällets behov, önskemål och möjliga användningar av det frekvensutrymme som frigörs i samband med att de analoga markbundna TV-sändningarna upphör bör utredas.

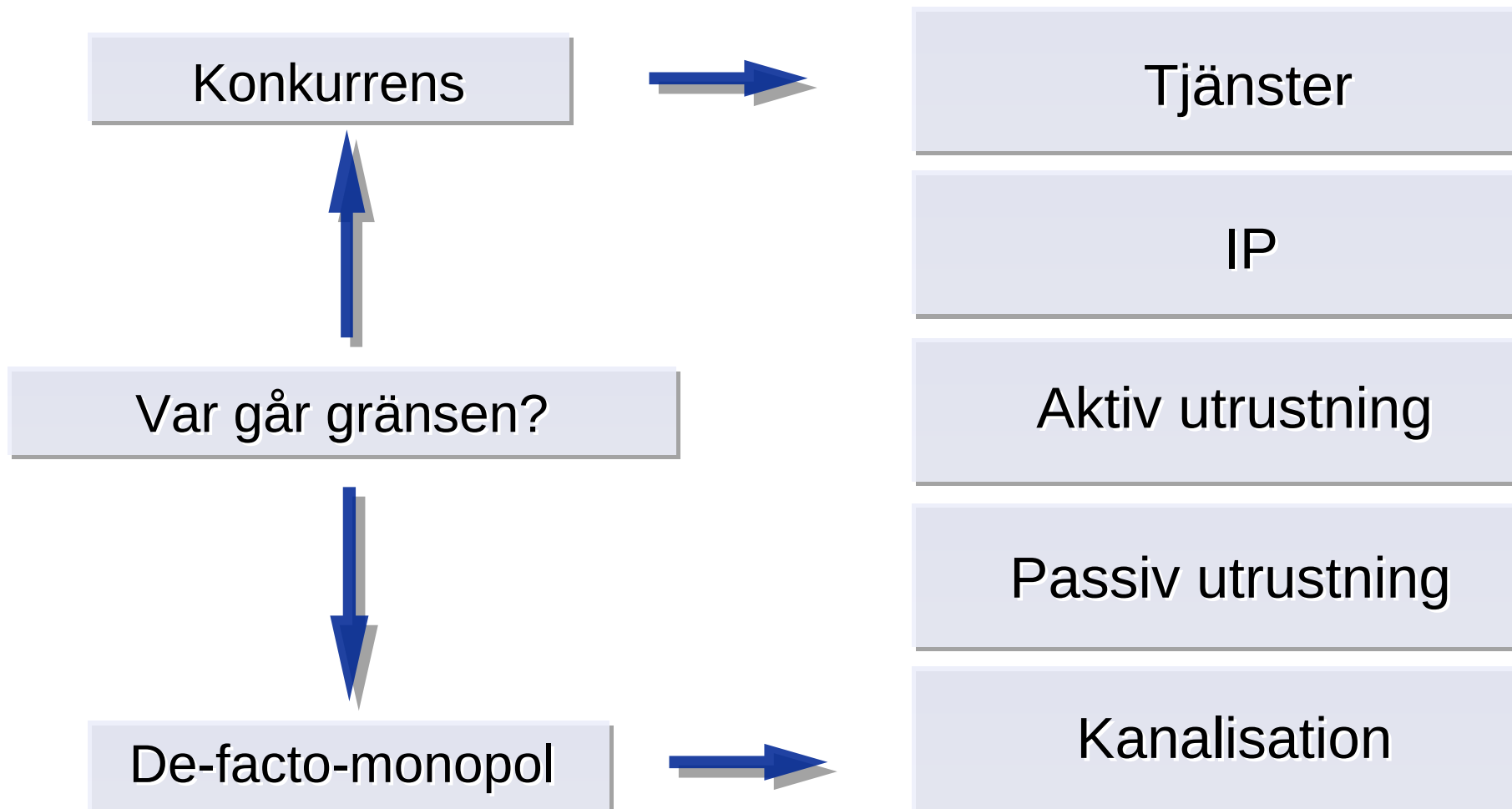
IT-Infrastruktur och Bredband

- Arbetsgruppen IT-Infrastruktur och Bredband diskuterar naturligtvis dessa saker
- Låt oss gå igenom de saker vi pratar om en i taget...

Access till fysisk infrastruktur

- **Utredning kommer starta inom kort**
 - Exakt utredningsuppdrag finns dock ännu inte
- **Access till fysisk infrastruktur innebär att en produkt finns på marknaden till vissa villkor**
 - Konkurrensneutralitet
 - Nödvändiga tilläggstjänster
- **Gränsdragning mellan “monopol” och “konkurrens” kommer vara vid fysisk/passiv infrastruktur**

Optimering av infrastrukturen

Påståenden

- **Vi har i Sverige inte råd med multipel fysisk infrastruktur inom ett och samma område**
 - Detta kan gälla såväl master för radio som kabel, och naturligtvis finns det undantag
- **Även om fysisk infrastruktur finns som produkt att köpa/hyra, så kan kringutrustning vara svår att få (plats i colocation, tillgång till el etc)**
- **Lagen om elektronisk kommunikation ger redan idag möjlighet för PTS att definiera nya marknader**
- **Problemet är kanske till stor del alla överklaganden av PTS beslut?**

IP-access och Internetaccess

- **Det är problem med terminologi**
 - Vad är en kommunikationsoperatör?
- **Förslag på definitioner finns inte än, men det finns idéer om vad som skiljer olika typer av lösningar**
 - All kommunikation sker över IP
 - Kommunikation sker mellan två eller fler parter
 - Alla som kommunicerar använder en IP-leverantör
 - Vad skiljer Internet från “annat” IP-nät?

Vad är Internet?

- Internet består av alla de IP-baserade nät som alla är sammankopplade
- Om man ansluter sig till Internet så blir man del av Internet, Internet är inte “där borta”
- Frågan är hur man kommer åt saker som inte använder samma IP-leverantör som man själv

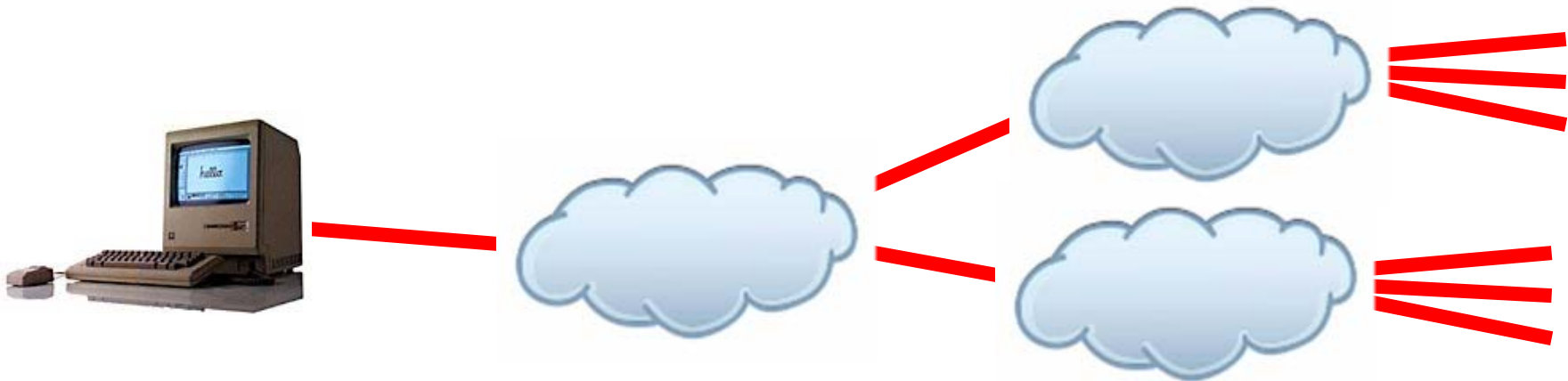
Traditionellt

- Man köper IP-paket av en IP-leverantör, kallad ISP
- Denna ISP köper i sin tur transit av annan IP-leverantör, och detta val av bästa transitoperatör är del i den tjänst som kund köper

Modernt

- Man köper IP-paket av en IP-leverantör, kallad KO
- Denna KO köper inte transit av annan IP-leverantör, utan detta val av bästa transitoperatör gör kunden

Krångligheter

- Om två kunder till samma KO vill kommunicera, kommer trafiken gå direkt mellan dem, eller via de Internetleveratörer som de valt?
- Om en kund vill komma åt en tjänst som också är kund till samma KO, kommer trafiken gå via Internetleverantör, eller direkt mellan kund och tjänst?
- Hur sker penningflödet?
- Vart ringer kund om “webben inte funkar”?

Öppenhet och nåbarhet

- ***“Mobilitet i denna mening innebär möjlighet för en användare att vara rörlig och att var och när som helst samt med olika typer av utrustning kunna ta del av de tjänster som han eller hon önskar. Det kan exempelvis handla om att använda 3G-telefoner, bärbara och stationära datorer, samt att kunna nå tjänster både hemifrån, på jobbet, hotellet osv.”***
- **Detta innebär att en tjänst (ovanpå IP) ska vara oberoende av IP-leverantör**

Exempel 1 - eBlodtryckstjänst

- **Ett sjukhus behöver övervaka en patient dygnet runt, men patienten har inga kritiska symptom**
 - eBlodtryckstjänsten är IP-baserad
 - Sjukhuset använder Internetoperatör A
 - Patienten har “bredband” från operatör B
- **Kan eBlodtryckstjänsten fungera hemifrån patienten, dvs, finns det IP-konnektivitet nog från bredbandstjänst som B säljer till den som A säljer?**

Exempel 2 - eTvättstugebokning

- Det talas mycket om “bokning av tvättstugan” som en typisk lokal tjänst
- I praktiken är detta dock en typisk global tjänst
- Behov av att boka tvättstugan finns speciellt när man på arbetet upptäcker att man kan gå hem två timmar tidigare eller ta en lång lunch
 - *Finns det ledig tid i tvättstugan?*
- Ska man först hem för att få bredbandsaccess till det lokala nätet innan man kan kontrollera det?

Exempel 3 - Radio och TV

- Om jag som lyssnare och tittare kan se tv och radio hemifrån tack vare någon typ av överenskommelse mellan mig och producenten av radio och tv-program, ska jag inte kunna komma åt dessa oavsett var jag är?
- Behöver jag separat abonnemang på sommarstugan, i 3G-telefonen, på jobbet, på hotellet?
- Om så är fallet, varför? Är det så vi vill ha det?

Kopparns livslängd

- Vad händer om/när Telia inte är dominerande aktör vad gäller telefoni i något område i Sverige?
- Teknikneutral definition av “telefoni”, behövs det?
- Är kravet att alla ska ha telefoni via kopparsladd, eller att alla ska ha telefoni?
- En första “test” av detta sker i samband med utredning om 112, vad är 112, och hur ska 112 hanteras i framtiden, speciellt (idag) med VoIP?

Konsumentfrågor

- Vi har nått ett stadium då konsumenter vet att de kommer bli besvikna efter att ha köpt bredband
- Marknadsföring måste bli bättre, mer korrekt
 - “Upp till 10Mbps” när det bara går att få 5,7Mbps
- Hur ska en kund kunna välja mellan konkurrerande leverantörer?
 - Idag är pris dominerande skillnad, inte funktion och kvalitet
- Branschen kan fortfarande själva göra något

Märkning

- **Varför har vi inte märkning av “Internetprodukter”?**
- **Märkning är i sig själv en produkt**
 - Vem som helst kan börja
- **Kommer märkning hjälpa?**
 - Enklare att jämföra liknande produkter
 - Enklare att säga att viss produkt inte ens platsar

Konvergens

- All kommunikation kommer vara över IP, detta ger kostnadseffektiv(ast) informationsspridning
 - Tele
- Vad är
 - http
- Konku
 - SvT
 - Rocketboom konkurrerar med TV-nyheter
 - Vad är ISP's roll?
 - Konkurrens genom exklusiva avtal?

**Kom i eftermiddag
och lyssna på mig när
jag pratar om VoIP
och konvergens**

Förutsättning för att målen skall uppnås, förtroende till IT

- Förtroendet för IT bör förbättras genom att integritetshot och innehåll på Internet som är skadligt för barn motverkas
- Regeringen anser att det är viktigt att stärka konsumenternas förtroende för e-handel och avser att återkomma till riksdagen i denna fråga i den konsumentpolitiska proposition som lämnas inom kort
- Konsumentverket bör ges i uppdrag att genomföra särskilda informationsinsatser för konsumentvägledarna om IT-frågor.

Förutsättning för att målen skall uppnås, samordning av IT

- Formerna för samordning och uppföljning av politiken för informationssamhället bör utvecklas.
- Tillgången till och urvalet av standarder är väsentlig för IT-användning i samhället
- Arbetet med att utveckla och effektivisera en sammanhållen förvaltning bör förstärkas. Bland annat bör specifikationer för gemensamma grundfunktioner utarbetas och samverkan inom förvaltningen förstärkas.
- Upphandlingsinstrumentet bör bli skarpare och i större utsträckning samordnas av tydliga beställare som kan artikulera de behov som skall tillgodoses.

Vad händer nu, efter IT-propositionen är lagd?

- **IT-politiska strategigruppen**
 - executive summary/åtgärdslista – gemensam vision
 - prioritering av insatser/ fokusområden under det kommande året
 - specifika frågor och aktiviteter - samordning
 - synkronisering av aktiviteter med berörda dep och myndigheter (vem gör vad)
 - prioritering mht timing (pågående prop-arbete eller utredningar, revidering av lagstiftning tex)

Mer information:

- IT-politiska strategigruppens hemsida – <http://www.regeringen.se/sb/d/2495>
- Prenumerera på IT-politiska strategigruppens nyhetsbrev
– ca 1g /månad. (anmälan på hemsidan)

Regeringens IT-politiska strategigrupp

Ylva Hambræus Björling,
Ordförande
VD, IT-Företagen

Patrik Fältström, ledamot
Nät/Internetexpert, Cisco Systems

Bo Dahlbom, ledamot
Forskningschef, Svenska IT-
Instituttet, professor vid IT-
universitetet i Gbg

Kenneth Olausson, ledamot
VD, Innovation Impact AB

Nadja Lyberg, ledamot
undersköterska, regionalt
skyddsombud, Kommunalarbetar-
förbundet

Shirin Laji, ledamot
3G- och telekomfrågor, Ericsson

Suss Forssman Thullberg,
ledamot, avd.chef, Myndigheten
för Skolutv.

Stefan Hedin, ledamot
Kommunalråd, Sandvikens
Kommun

Regeringens IT-politiska strategigrupp

Kansliet

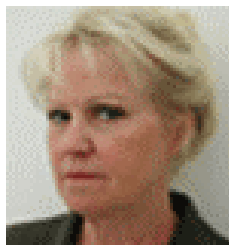
Maria Häll, kansliansvarig

Caroline Andersson

Hedvig Landahl

Torbjörn Skarin

Projektkoordinatorer/dep.sekr

Monica Tornberg, assistent